

ligoniukasa.lrv.lt

VALSTYBINĖ LIGONIŲ KASA
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Svarbiausios kompensuojamųjų vaistų aktualijos

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos
apsaugos ministerijos

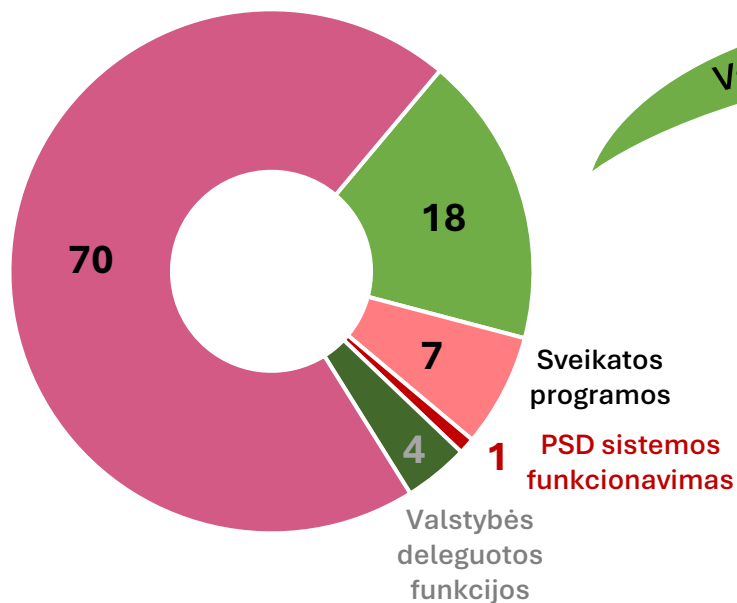
Vaistų kompensavimo skyrius

2025 m. spalio 27 d.

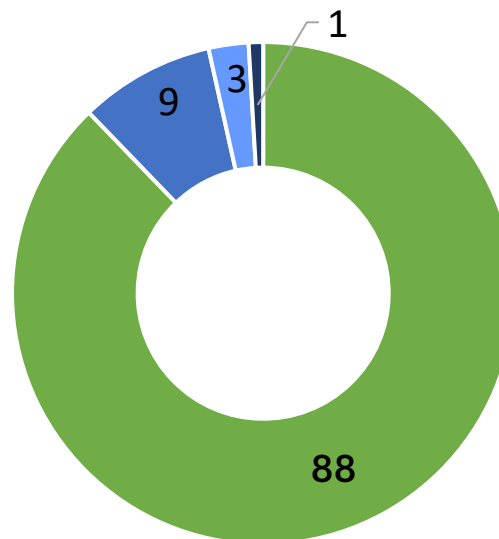
Augant PSDF biudžetui, didėja ir lėšos vaistams bei MPP* kompensuoti

2025 m. PSDF išlaidų struktūra - stabili, %

Sveikatos priežiūros paslaugos

Vaistai

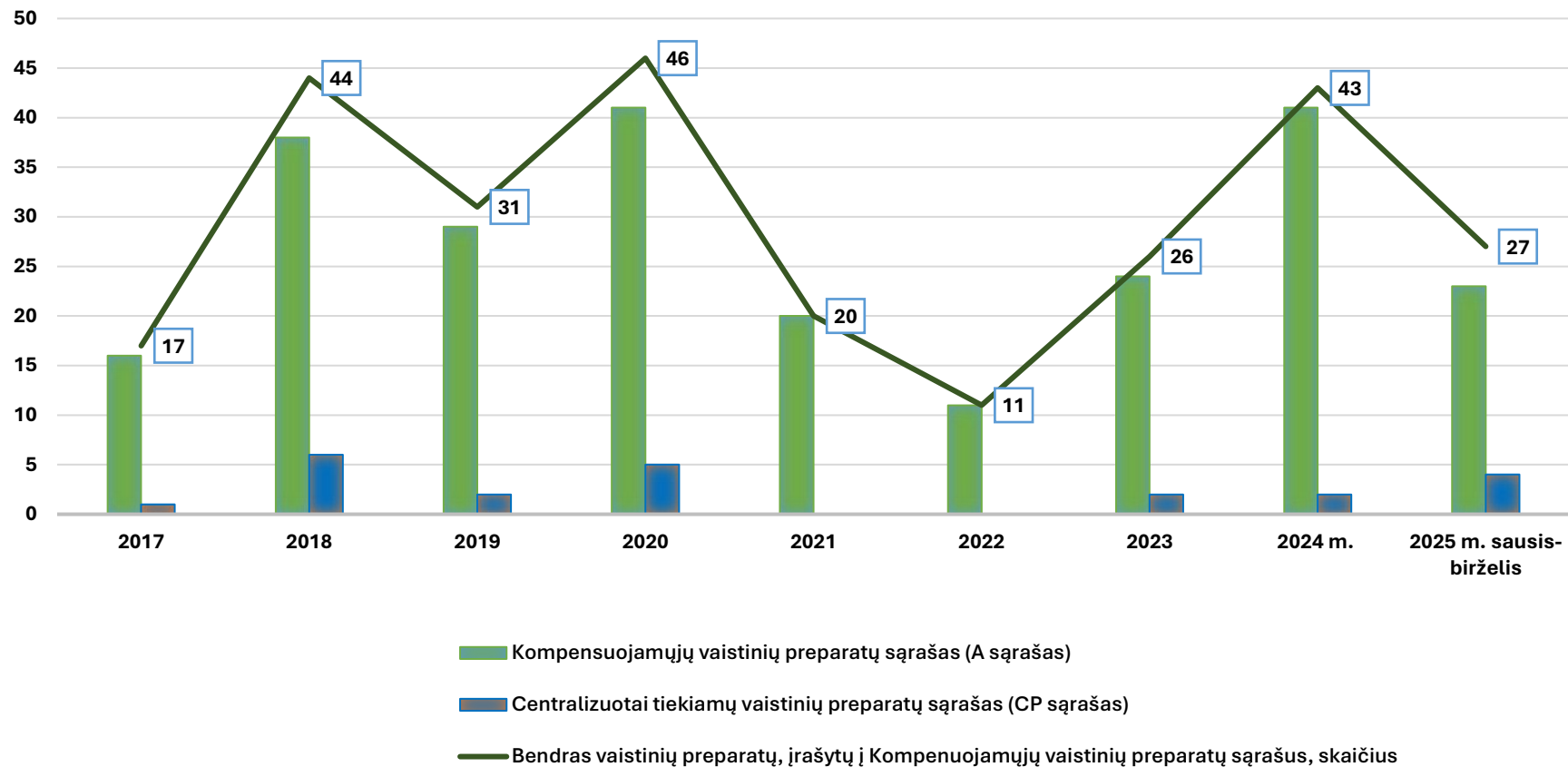
Didžiąją dalį išlaidų sudaro ambulatoriniam vartojimui skirti vaistai ir MPP, %

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Kompensuojamieji vaistai ir MPP**	406,2	447	551,9	628,5 ^{+76,6 mln.}
Centralizuotai apmokami vaistai ir MPP	51,1	52,8	56,5	62,4
Labai retų žmogaus sveikatos būklių gydymas ir gydymas nenumatytais atvejais	10,4	14	16,9	18,4
Medicinos priemonių (prietaisų) nuoma	3,34	3,91	5,13	6,64

*MPP – medicinos pagalbos priemonė

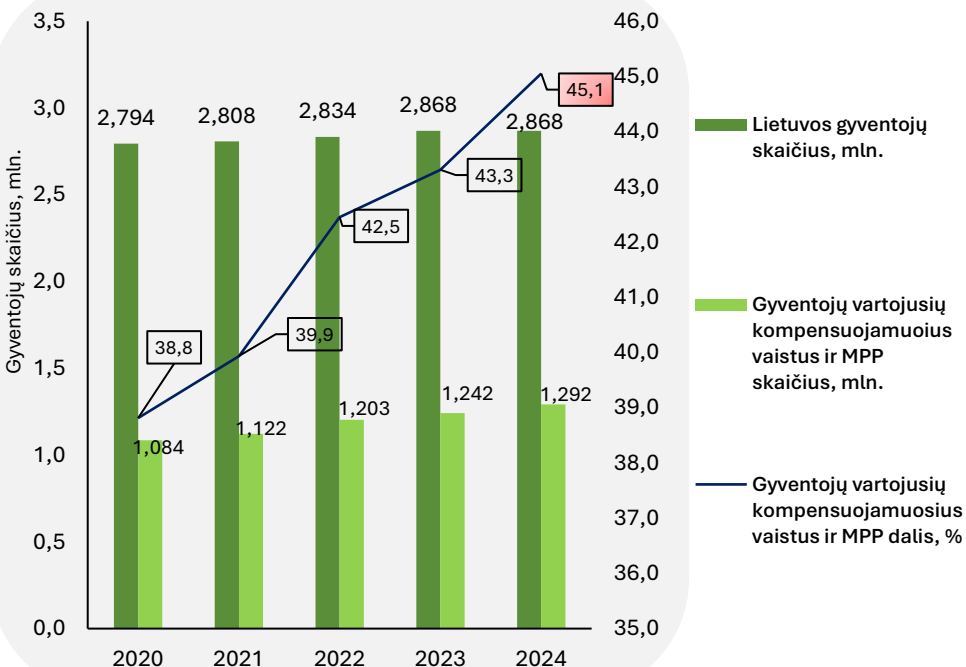
** įskaitant padengiamą pacientų priemoką

Naujai kompensuojamų vaistų skaičiaus augimas

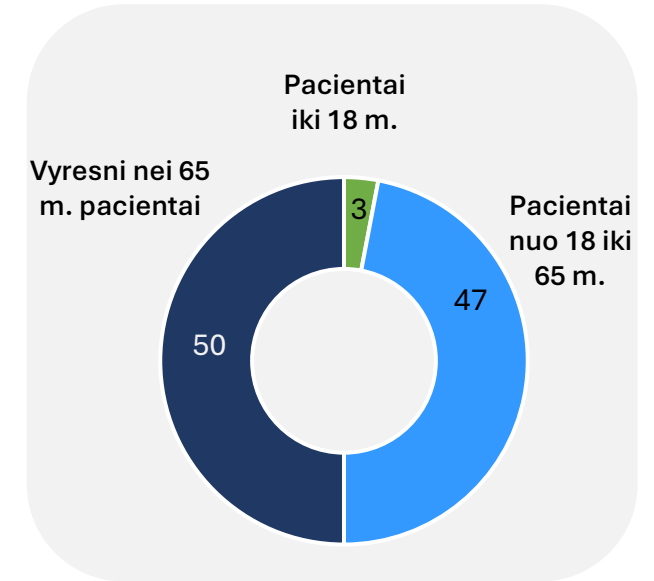
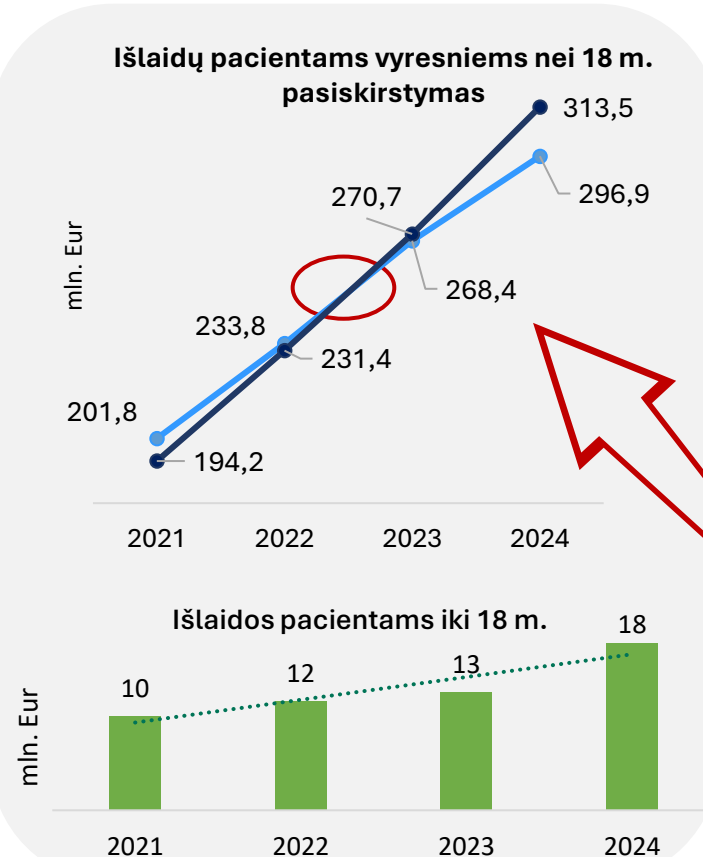

Pacientų vartojančių kompensuojamuosius vaistus ir MPP daugėja kasmet

Per 5 metus kompensuojamųjų vaistų ir MPP vartotojų skaičius išaugo 19 % |
 Kompensuojamuosius vaistus ir MPP 2025 m. vartojo per 45 % gyventojų

Nuo 2023 m. didesnė lėšų dalis vaistams ir MPP kompensuoti atitenka pensinio amžiaus pacientams (65 m. ir vyresniems)

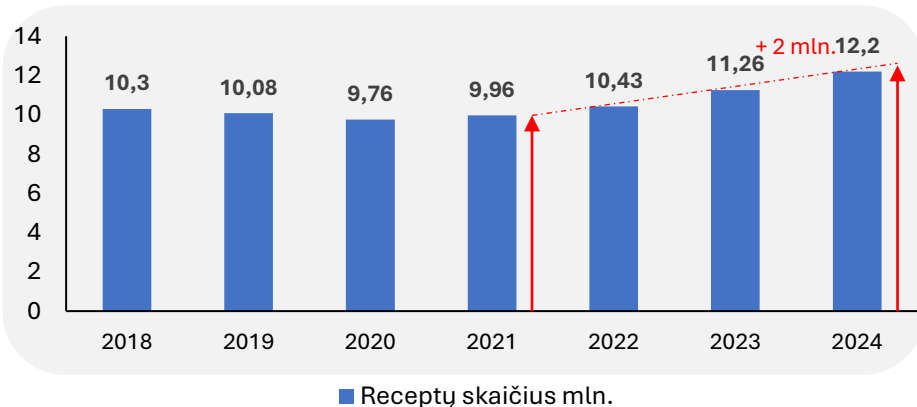
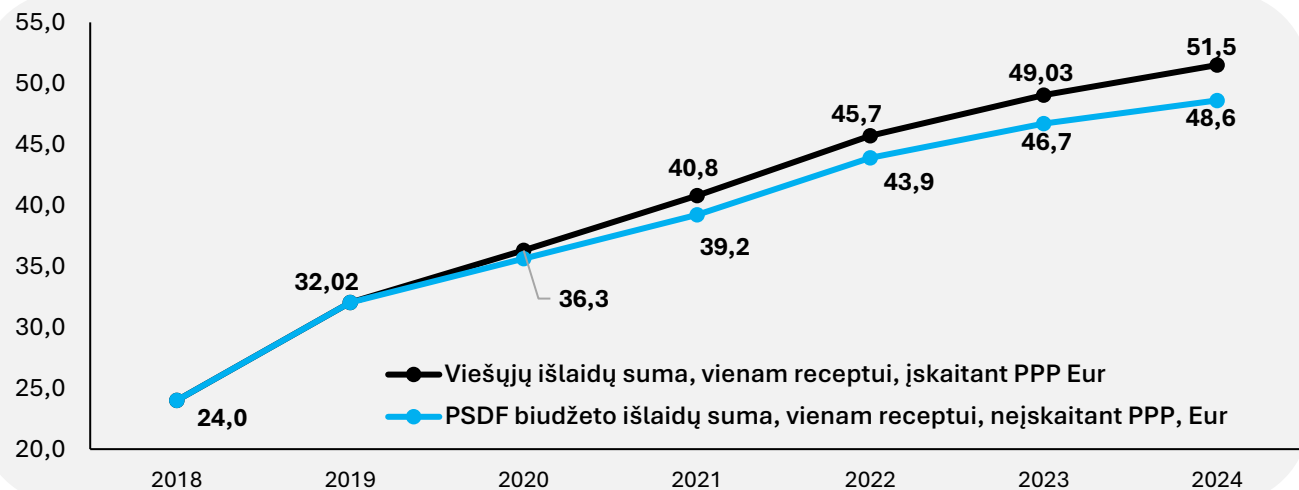

2024 m. net 50 % vaistų ir MPP išlaidų sudaro kompensavimas pensinio amžiaus asmenims |

Išlaidos kompensuojamiesiems vaistams ir MPP tolygiai didėja visose amžiaus grupėse

PSDF išlaidos kompensuojamajam vaistų ar MPP receptui kasmet didėja

Įvedus priemones, mažinančias pacientų išlaidas vaistų ir MPP priemokoms, didėja viešosios išlaidos receptui

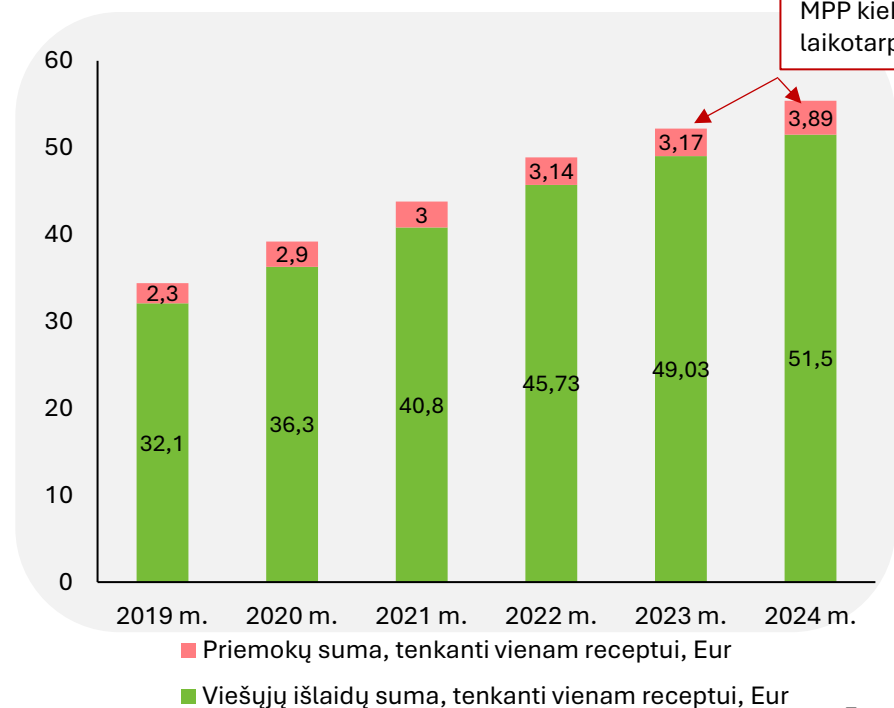

Per pastaruosius trejus metus kompensuojamųjų receptų skaičius padidėjo net 2 mln.

Iki tol šis receptų skaičius buvęs stabilus pradėjo didėti

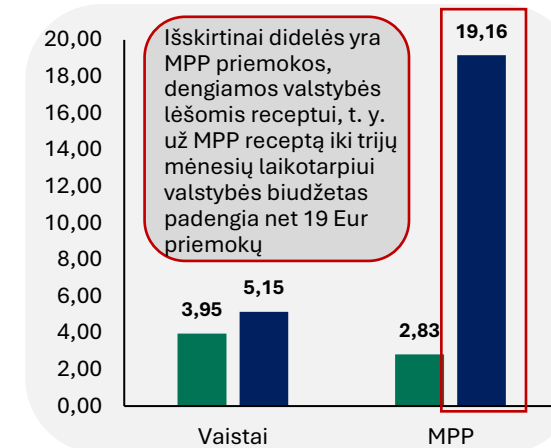
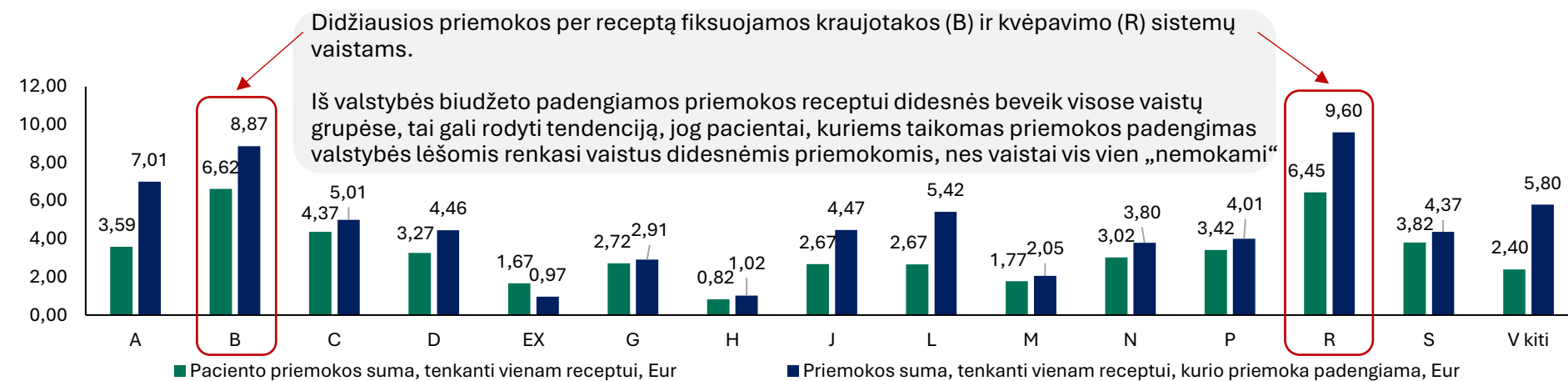
Viešųjų išlaidų suma vienam vaistų ar MPP receptui 2024 m. vidutiniškai sudarė 51,5 Eur, kai tuo tarpu pacientams prisimokėti reikėjo vidutiniškai apie 3,89 Eur.

(Viename recepte dažniausiai išrašomas vaistinio preparato kiekis reikalingas nuo 3 iki 6 mėnesių laikotarpiui, taigi, atitinkamai 3 ar 6 vaisto pakuotės).

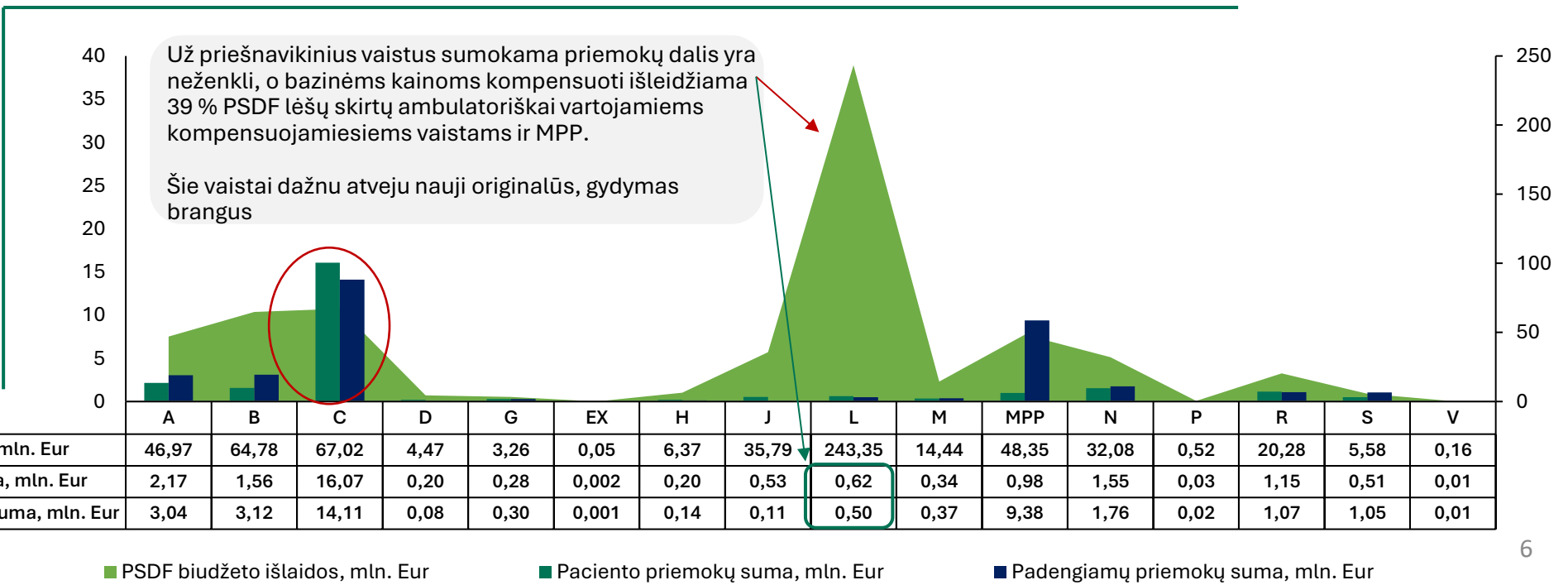
Vidutinė paciento priemoka už 3-6 vaisto pakuotes, ar MPP kiekį 3 mėn. laikotarpiui

Valstybės lėšomis padengiamos vaistų ir MPP priemokos tenkančios vienam receptui 2024 m. yra ženkliai didesnės nei pacientų lėšomis mokamos priemokos

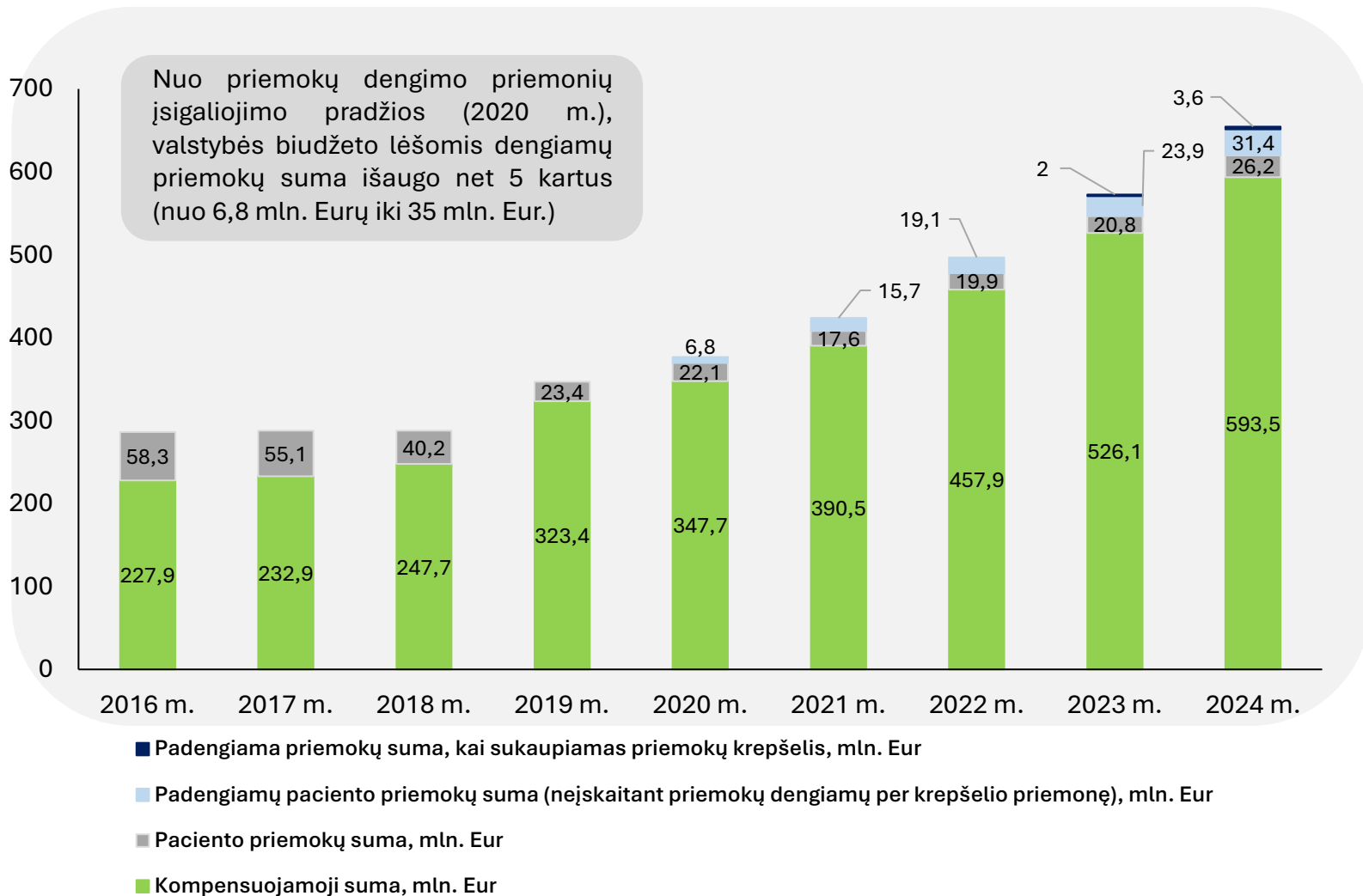
Daugiausia priemokų sumokama už kardiologinius kompensuojamuosius vaistus.

Sudėjus pacientų ir valstybės biudžeto lėšomis mokamas priemokas susidaro net **30 mln. Eurų.**

Prioritetinė vaistų politikos kryptis – pacientų priemokų už

kompensuojamuosius vaistus mažinimas (PSDF biudžeto lėšų vaistams ir MPP kompensuoti, pacientų priemokos ir padengiamos paciento priemokos sumos santykis (mln. Eur), paciento priemokos procentinis santykis nuo visos pardavimo kainos)

2020 m. liepos 1 d. – 75 m. ir vyresniems, sulaukusiems pensinio amžiaus ar asmenims su negalia, kurių draudžiamosios pajamos nesiekia 450 Eur (2024 m. suma), valstybės biudžeto lėšomis padengiamos visos kompensuojamųjų vaistų ir MPP priemokos.

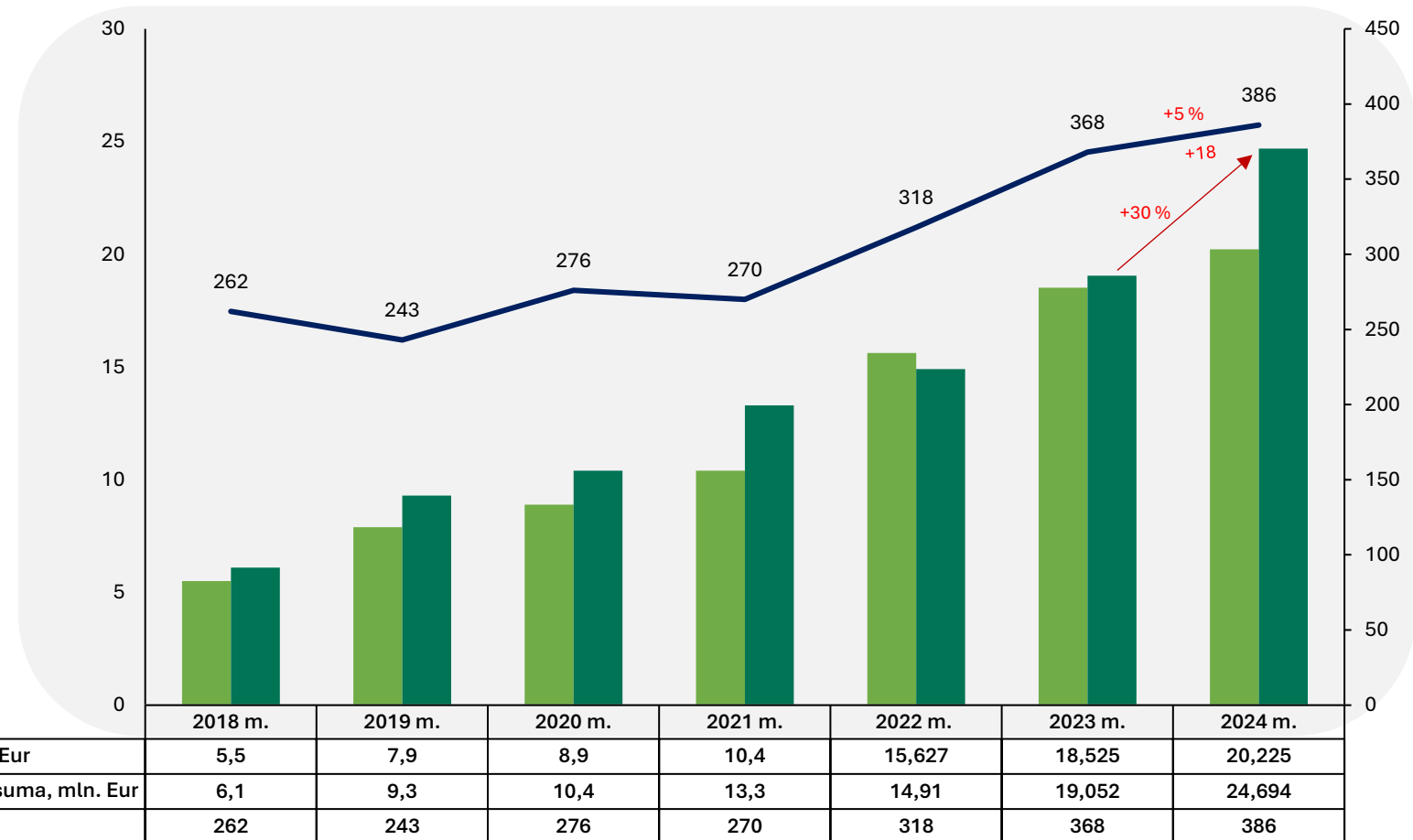
2023 m. liepos 1 d. – antroji priemonė, skatinanti pacientų sąmoningumą įsigyti kompensuojamuosius vaistus su mažiausia priemoka – priemokų krepšelis.

Labai retomis būklėmis sergančių pacientų skaičiui nuosekliai didėjant, PSDF biudžeto išlaidos jų gydymui išaugo keturis kartus septynerių metų laikotarpyje

Labai reta būkle yra laikoma paciento būklė, kai tokių atvejų pasitaiko 1 iš 200 000 gyventojų.

Kiekvieno paciento atvejis yra vertinamas **individualiai** o dėl gydymo galimybių ir efektyvumo sprendžia **specialiai tam sudaryta komisija**.

Pacientų skaičiaus didėjimas gali būti susijęs su gerėjančiomis diagnostikos galimybėmis, bei vaistų gamintojų atsigręžimu į pacientus sergančius labai retomis ligomis.

Gerinant vaistų prieinamumą pacientams, 2024 m. į A sąrašą buvo įrašyti net 42 nauji vaistai, iš kurių 22 iš Rezervinio vaistų sąrašo

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
1	<i>Biktegravirum et Emtricitabinum et Tenofovirum</i>	B20–B24	ŽIV
2	<i>Azacitidinum</i>	C92.0	Ūminė mieloblastinė leukemija
3	<i>Guselkumabum</i>	M07	Psoriazinis artritas
4	<i>Atezolizumabum</i>	C34	NSLPV adjuvantiniam gydymui R
5	<i>Apalutamidum</i>	C61	Prostatos navikas R
6	<i>Nintedanibum</i>	J60–J70; J84; J99; D86.0	Lėtinė plaučių fibrozė R
7	<i>Osimertinibum</i>	C34	Plaučių navikas R
8	<i>Dapagliflozinum</i>	I50	Lėtinis širdies nepakankamumas su sumažėjusia išstūmimo frakcija (≤ 40 proc.), esant II–IV NYHA funkicinei klasei. R
9	<i>Olaparibum</i>	C56, C57, C48	Kiaušidžių, kiaušintakių arba pilvaplėvės navikai R
10	<i>Pembrolizumabum</i>	C00–C10, C12–C14, C30–C32	Galvos ir kaklo plokščialąstelinė karcinoma R
11	<i>Empagliflozinum</i>	I50	Lėtinis širdies nepakankamumas su sumažėjusia išstūmimo frakcija (≤ 40 proc.), esant II–IV NYHA funkicinei klasei
12	<i>Upadacitinibum</i>	M45	Ankilozinis spondilitas

13	<i>Cemiplimabum</i>	C44	Odos plokščiųjų ląstelių karcinoma R
14	<i>Pertuzumabum et Trastuzumabum</i>	C50	Neoadjuvantiniam HER2 teigiamam vietiškai išplitusiam, uždegiminių ar ankstyvosios stadijos krūties vėžiu gydyti R
15	<i>Sofosbuviras/Velpatasviras</i>	B18.2	Lėtinė hepatito C viruso infekcija R
16	<i>Dapagliflozinas</i>	N18	Lėtinė inkstų liga
17	<i>Zanubrutinibas</i>	C91.1	Lėtinė limfocitinė leukemija
18	<i>Avelumabas</i>	C65–C68	Urotelio karcinoma R
19	<i>Rozuvastatinas/Ramiprilis</i>	I10–I11	Pirminė hipertenzija
20	<i>Tramadolis/Paracetamolis</i>	C00–D48, G00–G99, M00–M99, S00–T31	Skausmo gydymui
21	<i>Venetoklaksas</i>	C92.0	Ūminė mieloidinė leukemija R

Iš rezervinio vaistų sąrašo į A sąrašą buvo įrašyti net 22 vaistai (jie pažymėti R raide)

Gerinant vaistų prieinamumą pacientams, 2025 m. į A sąrašą jau įrašyti net 29 nauji vaistai

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
1	Rimegepantas	G43.0, G43.1	Migrenos (su aura ar be jos) gydymui R
2	Daratumumabas	C90.0	Dauginė mieloma
3	Lenalidomidas	C90.0	Dauginė
4	Olaparibas	C61	Prostatos vėžys R
5	Upadacitinibas	K51	Opinis kolitas
6	Relugoliksas	C61	Prostatos vėžys
7	Kasos milteliai (Lipazė/Amilazė/Proteazė)	C25, K85, K86.0, K86.1, K86.8, K90.3	Kasos fermentų pakeičiamajai terapijai, esant kasos egzokrininės funkcijos nepakankamumui
8	Filgotinibas	K51	Opinis kolitas
9	Filgotinibas	M05, M06	Reumatoidinis artritas
10	Olaparibas	C50	Ankstyvojo krūties vėžio adjuvant. gydymui R
11	Pembrolizumabas	C53	Gimdos kaklelio vėžys R
12	Pembrolizumabas	C15, C16.0	Stemplės ir gastroezofaginės jungties vėžys R
13	Abemaciclibas	C50	Ankstyvojo krūties vėžio adjuvant. gydymui R
14	Darolutamidas	C61.0	Prostatos vėžys R
15	Trastuzumabo derukstekanas	C50	Krūties vėžys (HER2 teigiamas II ir III eilė, mažos HER2 raiškos I eilė) R

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
16	Empagliflozinas	N18	Lėtinė inkstų liga
17	Palbociklibas	C50	Krūties vėžys
18	Sacituzumabo govitekanas	C50	Krūties vėžys (trigubai neigiamas) R
19	Lorlatinibas	C34	NSLPV (ALK teigiamas)
20	Niraparibas ir abiraterono acetatas	C61	Prostatos vėžys
21	Ramiprilis/Bizoprololio fumaratas	I10–I11, I15, I50, I11.0, I13.0, I13.2	Hipertenzinės ligos, III ir IV funkcinės klasės širdies veiklos (kraujotakos) nepakankamumas arba kairiojo skilvelio išstūmimo frakcijai < 40 %
22	Cemiplimabas	C34	I eilės plaučių vėžiui, kurio PD-L1 raiška ≥ 1 proc., gydyti
23	Cemiplimabas	C34	I eilės plaučių vėžiui, kurio PD-L1 raiška ≥ 50 proc., gydyti
24	Mirikizumabas	K51	Opinio kolito I, II ir vėlesnės eilės gydymui
25	Rozuvastatinas/Perindoprilis	I10–I11	Hipertenzinės ligos
26	Nirmatrelviras/Ritonaviras	U07.1, U07.2	COVID-19 liga R
27	Emtricitabinas/Tenofoviras	Z20.6, Z29.2	Priešekspozicinei ŽIV profilaktikai
28	Berotrastatas	D84.1	Angioedemos priepuolių rutininei profilaktikai
29	Risankizumabas	K51	Opinio kolito I, II ir vėlesnės eilės gydymui

Iš rezervinio vaistų sąrašo į A sąrašą įrašyta net 10 vaistų (jie pažymėti R raide)

Priimtas sprendimas nuo 2025 m. lapkričio 1 d. iš Rezervinio vaistų sąrašo į A sąrašą įrašyti net 13 naujų vaistų

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
1.	<i>Pembrolizumabas</i>	C34	Plaučių vėžio neoadjuv. ir adjuv. gydymui
2.	<i>Pembrolizumabas</i>	C18-C20	Storosios ir tiesiosios žarnos vėžys
3.	<i>Ibrutinibas</i>	C91.1	Lėtinė limfocitinė leukemija
4.	<i>Olaparibas</i>	C56, C57.0, C48	Kiaušidžių, kiaušintakių arba pirminės pilvaplėvės vėžys
5.	<i>Pembrolizumabas</i>	C64	Inkstų ląstelių karcinomos adjuvant. gydymui
6.	<i>Fedratinibas</i>	D45, D47.1, D47.3	Mielofibrozę
7.	<i>Ivosidenibas</i>	C92.0	Ūminė mieloidinė leukemija
8.	<i>Budezonidas</i>	N02.8	Pirminė imunoglobulino A (IgA) nefropatija
9.	<i>Nivolumabas</i>	C15-C16	Skrandžio, skrandžio ir stemplės jungties ar stemplės adenokarcinoma
10.	<i>Kanabidiolis</i>	Q85.1	Gydyti traukulius, susijusius su tuberozinės sklerozės kompleksu
11.	<i>Kanabidiolis</i>	G40.41	Gydyti traukulius, susijusius su Lennox-Gastaut sindromu
12.	<i>Kanabidiolis</i>	G40.81	Gydyti traukulius, susijusius su Dravet sindromu
13.	<i>Cemiplimabas</i>	C53	Gimdos kaklelio vėžio II eilės gydymui

Priimti sprendimai gerinantys vaistų ir MPP priemonių prieinamumą

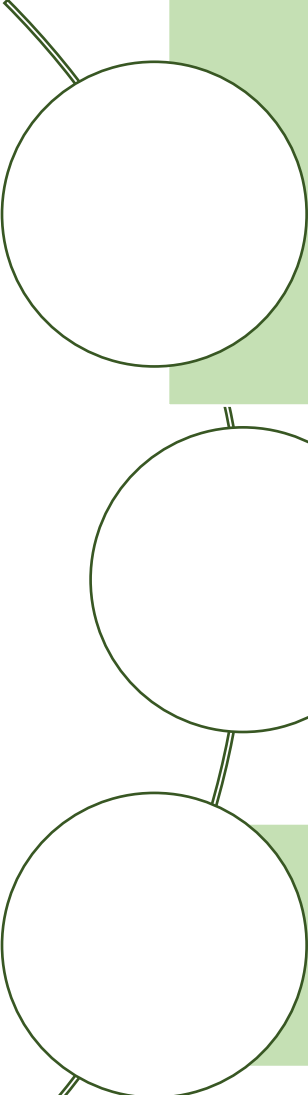
panaikintas B sąrašas ir antibiotikai iš jo perkelti į A sąrašą ir nuo 2024 m. kompensuojami visiems pacientams (ne tik vaikams ir socialiai remtiniems asmenims) pagal nurodytas skyrimo sąlygas ir kompensuojami 100 proc.

pakeistos statinų skyrimo sąlygos, sumažinant mažo tankio lipoproteino cholesterolio tikslines vertes, kas leidžia statinus skirti anksčiau ir didesniai pacientų skaičiui.

pakeistos vaistų, lėtiniam virusiniam hepatitui C gydyti, skyrimo sąlyga, leidžiant juos kaip kompensuojamuosius skirti kai nustatyta 1 ar 4 genotipo lėtinė hepatito C viruso infekcija, neatsižvelgiant į kepenų pažeidimo stadiją t. y. skirti visiems šia liga sergantiems pacientams.

panaikinti injekcijų skaičiaus ir gydymo trukmės apribojimai vaistiniams preparatams, skirtiems amžinės geltonosios dėmės degeneracijai ir geltonosios dėmės paburkimams, gydyti.

Didelis dėmesys skirtas duomenimis grįstiems sprendimams priimti reikalingų įrankių sukūrimui ir stebėsenos rodiklių reglamentavimui

2023-12-20 patvirtintas LRV nutarimas Nr. 975 dėl Vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams ir vaistinių preparatų kainų pokyčio statistinių tyrimų atlikimo.

Tikslas – turėti tikslius duomenis apie gyventojų išlaidų visoms vaistinėse pacientų įsigyjamoms prekėms struktūrą ir vaistų kainų pokyčius ir šiais duomenimis remiantis priimti sprendimus vaistų prieinamumo problemoms spręsti. Statistinė informacija pradama skelbti VDA oficialiosios statistikos portale 2025 m. IV ketvirtį.

„Smėliadėžė“ – Kartu su VDA sukurtas įrankis siekiant stebėti gyventojų įpročių poveikį jų išlaidoms bei jų įtaką vaistų prieinamumui ir atitinkamai priimti sprendimus nurodytoms problemoms spręsti.

SAM 2023-12-20 įsakymu Nr. V-1340 „Kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių prieinamumo ir išlaidų jiems stebėsenos kriterijų sąrašą“ patvirtinti stebėsenos kriterijai ir **SAM 2024-11-30 Nr. V-1101** patvirtinti „Kompensuojamųjų vaistų kainodaros poveikio jų prieinamumui ir išlaidoms stebėsenos rodiklių sąrašas“.

Ačiū už dėmesį
